

sahuje, v souhlasu s §em 81 chystané novely zák. o soudní příslušnosti, důležitý průlom zásady § 65 j. n. o místní příslušnosti soudu bydliště žalovaného, neboť nyní mohou být podány žaloby proti pojistiteli i u věcně příslušného soudu bydliště pojistníkovy.

Jelikož jde o výjimku, třeba vyložit cit. ustanovení restriktivně, což mnohdy svede k tomu, míti za to, že předpis § 12, odst. 5 cit. zák. přichází v úvahu jen v případech »nových« smluv, t. j. smluv uzavřených po dni 20. ledna 1935. Další zdánlivou oporu najde dotyčná argumentace ve znění § 162 cit. zák., který obsahuje výpočet oněch ustanovení cit. zák., která platí *expressis verbis* pro stávající již pojistné poměry.

Vydané komentáře se touto věcí neobírají, až na komentář Papouškův, k jehož názoru se připojilo následující usnesení vrchního soudu v Brně z 20. května 1938, R III 150/38, kterým bylo vyhověno stížnosti žalujícího pojistníka proti usnesení krajského soudu, odmítajícímu žalobu na plnění ze smlouvy z r. 1920 pro vznesenou námitku místní nepřislušnosti. Odůvodnění rekursního usnesení zní takto:

»Prvý soud vyhověl napadeným usnesením této námitce z důvodu, že platnost ustanovení § 12, odst. 5 zák. č. 145/1934 Sb. z. a n. se na tento spor nevztahuje, ježto v § 162, odst. 1 cit. zákona, v němž jsou uvedena ustanovení platící v době účinnosti tohoto zákona, ustanovení § 12 obsaženo není.

S názorem tím nelze souhlasiti a dlužno naopak přikloniti se k názoru stěžovatele, že v § 162 cit. zák. uvedeny jsou pouze předpisy práva materiálního, týkající se obsahu pojišťovací smlouvy samé, ohledně nichž zákon nařizuje, že platí i pro stávající již pojišťovací poměry; ustanovení to nedotýká se však formálního práva procesního, jež je podle své povahy *ius cogens*, a tudíž otázky příslušnosti soudu, nově upravené v § 12 cit. zákona, a proto nebylo ani třeba otázku tu jako samozřejmou v zákoně tom zvláště upravovati.

Stížnost proto byla shledána důvodnou a bylo jí vyhověno.

K tomu jen lze dodati, že totéž

platí i o ustanoveních §§ 11, odst. 1, 119, odst. 2, věta 1., 142 až 145, 117, 122 a 159 až 161 cit. zák., která rovněž nejsou obsažena v § 162 cit. zák.

Zajištění palmárních nároků v advokátních plných mocích.

V Deutsches Anwaltsblatt 1938, č. 5 a 6 rozpředla se diskuse, které se zúčastnili Dr. Walzl, Broumov, Dr. Oswald, Tachov a Dr. Pužman, Praha.

1. Uvažována byla možnost, v advokátních plných mocích přímo písemně prohlašovati, že strana postupuje advokátu svoje nároky na útraty. Námitky proti této formě jsou jednak s hlediska procesního (ztráta aktivní legitimace strany pro případ exekuce, vzhledem k tomu, že nárok na vybrání přisouzených útrat přejde na třetí osobu, t. j. na advokáta), jednak s hlediska poplatkového (Dr. Oswald), vzhledem k tomu, že přísná judikatura k § 39 popl. zák. patrně nepřipustí, aby doložka o postupu útrat byla vykládána jako nesamostatná součást plné moci.

2. Východisko z těchto obtíží navrhuje Dr. Pužman takovou formulaci, která s hlediska procesního neznamena změnu aktivního subjektu (navrhuje zástavu namísto *cesse*) a s hlediska poplatkového zajisté nemůže býti vykládána jako samostatné právní jednání, nýbrž jen jako zajištění nároku ze smlouvy zmocňovací plynoucích, tedy obdobně jako jest tomu při zástavním právu za dobírku tržové ceny a pod. Formulaci navrhuje tuto:

»Zavazuji(eme) se (rukou společnou a nerozdílnou), že mu úplnou náhradu všech (i mimo řízení vzniklých) hotových výloh, jakož i odměnu v poměru k postupu jeho prací budeme zálohovati a po vyúčtování v kterémkoli stadiu prací úplně zaplatím(e) bez ohledu na případné přísudky a postupuji(eme) mu k zajištění těchto jeho nároků,

pokud mu je předtím nevyrovnáme nebo jinak se s ním nedohodneme, svoje nároky na náhradu útrat řízení a zastupování, jak a pokud mi (nám) proti odpůrci, soudu či úřadu vzniknou.«

3. Posléze upozorňuje též na možnost trestně právního zajištění palmárních nároků pro případ, že zastoupení bylo vylákáno předstíranými tvrzeními a navrhuje jako další dodatek v plné moci klauzuli:

»Při tom výslovně prohlašuji(eme), že mám(e) dostatečné peněžní prostředky k úhradě všech útrat tohoto zastupování a беру(eme) na vědomí, že právní zastoupení jest přejímáno výlučně za tohoto předpokladu.«*)

Soudní stíhání prodeje syrového mléka, po vydání vládního nařízení z 8. IV. 1938 č. 71 Sb. z. a n.

§ 10 vlád. nař. č. 75/1934 Sb. z. a n. stanovil, že ve spotřebních místech, které určí vláda, jest zakázán prodej mléka mlékárensky neošetřeného. Vyhláškou ministra veřejného zdravotnictví a tělesné výchovy z 8. II. 1935 byl takový zákaz vydán pro hlavní město Prahu a vyhláškou z 27. VI. 1937 pro obce Karlovy Vary, Rybáře a Drahovice. Prodával-li někdo ve zmíněných obcích po termínu ve vyhláškách uvedeném syrové mléko (vyjma t. zv. přednostního mléka podle § 11, odst. 1 vlád. nař. č. 75/1934 Sb. z. a n.), spáchal soudně trestný přešupek podle § 10 (event. přečin podle § 17) zákona č. 89/1897 ř. z., na kterážto ustanovení vládní nařízení č. 75/1934 Sb. z. a n. ve svém § 12 výslovně odkazovalo. Kromě toho ovšem mohl prodej téhož mléka zakládati administrativní přešupek

podle čl. II. zákona č. 109/1934 Sb. z. a n. a § 2 vlád. nař. č. 161/1935 Sb. z. a n., bylo-li mléko prodáno mimo povolený kontingent. Ač o vhodnosti této úpravy bylo mnoho diskutováno a ač mnoho z těch, kteří se nechtěli podrobiti, dostalo soudní tresty, zbavující je zachovalosti a mající někdy pro ně veliké následky, nutno říci, že tato úprava byla formálně správná a soudní tresty podle ní uložené byly zákonem odůvodněny.

Do této úpravy učinilo průlom vládní nařízení z 8. IV. 1938, č. 71 Sb. z. a n. a vyhláška ministerstva zdravotnictví z 12. IV. 1938, po jejichž vydání vznikají závažné pochybnosti, zda soudy jsou oprávněny trestními sankcemi udržovati stav jimi zavedený.

Vládní nař. č. 71/1938 Sb. z. a n. připojuje k § 11 vlád. nař. č. 75/1934 Sb. z. a n. třetí odstavec, který praví, že »v případě potřeby vláda povolí nebo stanoví, aby ve spotřebních místech, v nichž je zakázán prodej mléka mlékárensky neošetřeného nebo v některých z nich bylo prodáváno za podmínek vládou stanovených i jiné syrové mléko«. Vyhláška z 8. IV. 1938 pak toto ustanovení rozvedla slovy: »V hlavním městě Praze jsou pražské mlékárny povinny v rámci svých kontingentů prodávati spotřebitelům v drobném prodeji podle potřeby také mléko syrové za podmínky, že nádoby, v nichž jest mléko uváděno do oběhu nebo prodáváno, musí býti opatřeny červeným nápisem: Syrové mléko — před upotřebením nutno svařiti«. Pri aplikaci těchto ustanovení na praktické případy vznikne jistě mnoho otázek, z nichž upozorňuji hlavně na tyto:

a) platí povolení prodávati syrové mléko jen pro pražské mlékárny, nikoliv i jiné osoby (venkovské mlékárny, obchodníky, výrobce mléka) a mohou býti tyto osoby pro takový prodej soudem trestány?

*) Citace doložek je vzata z Pužmanovy »Poplatkové povinnosti z korespondence a listin advokátů atd.«, II. vydání, 1938, Kč 12.—.